

4. Землянська В. В. Відновне правосуддя в кримінальному процесі України: посібник. Київ. Видавець Захаренко В. О., 2008. 200 с.

Матеріали круглого столу «Механізм вилучення дітей та підлітків з кримінального процесу шляхом проведення медіації», Київ, 13 липня 2016 р. К., 2016. 61 с.

5. Посібник з програм відновного правосуддя / Управління ООН з наркотиків та злочинності. К., 2009.

Волошина Юлія Олександрівна

курсант факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування

науковий керівник:

Токар Андрій Анатолійович

викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ ПРАЦІВНИКАМИ ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ СПЕЦІАЛЬНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗНАТЬ ПІД ЧАС РОБОТИ З НЕПОВНОЛІТНИМИ

Аналізуючи Закон України «Про Національну поліцію», можна визначити такі основні завдання її підрозділів: здійснення превентивної та профілактичної діяльності, що спрямовується на запобігання та профілактику вчинення правопорушень (п.1 ч.1 ст.23). Обов'язкова умова ефективної роботи підрозділів Національної поліції – це якісна підготовка та постійний розвиток професійних навичок кадрового потенціалу. Робота із неповнолітніми, які, зокрема, стали учасниками правопорушення, вимагає достатніх знань від працівників підрозділів ювенальної превенції, що стосуються психологічних навичок ведення розмови [1].

Сучасні рівень злочинності, показники ефективності роботи органів та підрозділів Національної поліції, рівень громадської довіри до цього правоохоронного органу засвідчує той факт, що ті підходи, які застосовуються під час підготовки кадрів ювенальної превенції є не цілком достатніми та не забезпечуються повноту професійної компетентності таких співробітників

25 листопада 2016 року відбулося затвердження наказом МВС України № 1250 Концепції реформування освіти в Міністерстві внутрішніх справ України. Вона була покликана реформувати тогочасну систему підготовки кадрів для Національної поліції, створити професійну методологічну основу

для інноваційної реформи освітньої системи МВС України, визначити шляхи оптимізації та удосконалити освітній процес, забезпечити тісний взаємозв'язок теоретичної та практичної складової діяльності правоохоронців тощо [2].

Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю» визначає соціальну роботу з дітьми та молоддю як передбачену законодавством діяльність наділених такими повноваженнями підприємств, установ, органів та організацій, незалежно від їх форм власності та підпорядкування, спрямована на забезпечення та підтримання соціальних умов життєдіяльності, усестороннього та гармонійного розвитку молоді, дітей, захист їх прав та свобод, задоволення духовних та культурних потреб [3].

Відповідна Інструкція з організації роботи підрозділів ювенальної превенції, що відноситься до Національної поліції України, встановлює такі їх основні завдання: 1) проведення профілактичної діяльності, спрямованої на попередження адміністративних та кримінальних правопорушень, які вчиняються неповнолітніми; 2) здійснення аналізу умов та причин такої поведінки неповнолітніх; 3) вжиття в межах своїх повноважень ефективних заходів по усуненню таких проявів [4].

Особливість діяльності співробітників підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України пов'язується із наданням правових консультацій усім суб'єктам освітнього процесу. Це призводить до значного розмежування правового та психологічного аспекту актуальних проблем та складних життєвих ситуацій неповнолітніх, формування неправильних стереотипів щодо поліцейської діяльності. До позитивних чинників їх діяльності можна віднести: прийняття участі працівниками ювенальної превенції у вирішенні юридичних конфліктів, які відбуваються за участю неповнолітніх (застосування методики опитування та допиту «Зелена кімната»); виконання шкільних програм примирення; активна взаємодія з викладачами та шкільними психологами, іншими працівниками служб дітей та молоді. Є. Пліско зазначає, що останнім часом дуже розвивається державний соціально-правовий інститут, що поєднує в собі одразу діяльність ювенальної юстиції та державної служби соціальної допомоги неповнолітнім [5, с. 42].

Виконання основних завдань, що стосуються превентивної діяльності працівників ювенальної превенції, досягається у разі наявності в таких фахівців усебічних знань не лише правової, а й інших наук: психологічної (вікова, соціальна, патопсихологічна тощо); педагогічної, віктимології. Також співробітники зазначених підрозділів повинні мати знання та практичні навички використання тактичних прийомів психологічного впливу з метою встановлення ефективної комунікації із неповнолітніми [6, с. 56].

Сучасний аналіз актуальних проблем якості психологічної підготовки фахівців підрозділів ювенальної превенції визначає такі шляхи їх вирішення: обов'язкове врахування практичної складової превентивної діяльності;

дотримання вимог професіограм та психограм; забезпечення розвитку професійно необхідних якостей, застосування спеціальних програм психологічної підготовки тощо. Аналізована проблематика є дуже актуальною та вимагає подальшого комплексного дослідження.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015. № 580-VIII. Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 23.10.2021).

2. Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України: Наказ МВС № 1250 від 25.11.2016. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1682-16#Text> (дата звернення: 23.10.2021).

3. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України від 21.06.2021. № 2558-III. Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14#Text> (дата звернення: 23.10.2021).

4. Концепція превентивного виховання дітей і молоді в системі освіти України : проект для обговорення / розробл. : В. М. Оржеховська, С. В. Кириленко. 23 с. URL : http://fz-09.at.ua/Vuhovna/proekt_konsepsiyi_preventivnogo_vuhovanniy.doc (дата звернення: 23.10.2021).

5. Пліско Є.: Зв'язок ювенальної юстиції з сучасною соціально-педагогічною роботою із неповнолітніми правопорушниками. Молодь і ринок. 2019. № 1 (168). С. 37–43. doi: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.158317> (дата звернення: 23.10.2021).

6. Полудьонна Н. С., Лукашенко А. А.: Методика викладання в училищах професійної підготовки працівників міліції : метод. рек. Київ : НАВС, 2015. 56 с. (дата звернення: 23.10.2021).

Гаркуша В'ячеслав Вікторович,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ПОНЯТТЯ БУЛІНГУ ЯК ЯВИЩЕ В АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОМУ АСПЕКТІ

Незважаючи на те, що поняття булінг як соціальне явище з'явилося у нашому суспільстві не так давно, дитяче насильство насправді існувало завжди. Насильство серед підлітків є досить важливою проблемою сучасності. Особливість цієї проблеми полягає в тому, що часто діти, які здійснюють цькування своїх однолітків, не в повному обсязі/не до кінця усвідомлюють наслідків своїх дій та відповідальності за них. Тому на подолання цього негативного явища останнім часом спрямовані зусилля як держави, так і суспільства, зокрема, вдосконалюється законодавство, вживаються відповідні профілактичні заходи в навчальних закладах.